

AACHEN OBKOLJEN

Amerikanci so z dveh strani popolnoma odrezali nemško posadko v Aachenu, ko so presekali zadnjo cesto iz mesta, poldruga milja odprtine pa je pod silovitim ognjem topov in strojníc.

Da preženejo Nemce iz okolice Antwerpna ob ustju Schelde, so se Kandačani v velikem številu izkrcali za hrbtom 15.000 Nemcev na južnem bregu Schelde, druge kanadske čete pa napadajo frontalno, da obdrže svoji dve oporišči ob Leopoldovem kanalu.

Nizje proti jugu je ameriška tretja armada napredovala štiri milje v novi ofenzivi med Metzom in Nancyjem, je zavzela dvojce mest ter je s pomočjo artilerije in aeroplanov prizadela Nemeem velikanske izgube.

Na vseh treh predelih vzho. dne fronte zavezniški silno pritiskajo na Nemce, toda s tem še ni mogoče verjeti nemškemu naznanilu po Transocean agenturi, da so zavezniški v nedeljo v Rusiji, v Franciji in Italiji skupno pričeli ofenzivo v nemenu, da je vojna končana pred zimo.

Ameriški tančni in infanterijski oddelek na severnem koncu Aachena je napredoval tri milje iz Alsdorfa skozi Bardenberg in je dosegel do Wuersele, tri milje severno od Aachena.

Ob istem času je infanterijski oddelek vzhodno od Aachena vdaril proti severu ter je presegal Aachen-Julich cesto, ki je ena izmed najnovejših Hitlerjevih cest in sovražnikova glavna cesta, ki pelje iz Aachena. Ta cesta je bila presekana pri Haarenu, dve milji severno od Aachena in ko so Amerikanci prišli v mesto, niso našli nobenega Nemca, toda so morali mesto zapustiti, ker ga zaradi sovražnega artilerijskega ognja niso mogli držati.

Med Haarenom in Wuerselelem drža Nemci poldrugo

miljo širok koridor, toda ameriški topovi in strojnice obvladajo to malo odprtino in vsak Nemec, ki bi skušal priti iz Aachena, je prav gotovo ubit.

Nekateri ameriški oddelki so prišli v vzhodno predmestje Aachena in vneli so se pomilni boji, v katerih Amerikanci prodirajo ob železniški progi.

Pariški radio naznanja, da je Aachen popolnoma obkrojen, skrivnostna radio postaja Atlatik pa pravi, da se Nemci iz predmestij Aachena umikajo v sredino mesta.

United Press pravi, da je Aachen, ki je imel 150.000 prebivalcev, kup razvalin in da šteje nemška posadka v mestu kakih 1500 vojakov.

V ponedeljek so nemški najboljši polki, ki so prišli z ruske fronte, napadali ameriške postojanke severno od Aachena, toda so po večernih bojih bili odbiti s težkimi izgubami.

Jugovzhodno od Aachena se Amerikanci bore v Huertgen lesu in uničujejo posamezne nemške oddelke okoli vasi Huertgen in Germeten. Amerikanci zaradi min in žicne ograje ter skritih artilerijskih baterij počasi napredujejo.

Okoli Antwerpna se Nemci trdno drže, ker hočejo kar najdalje dolgo zadrževati zavezniške, da se ne bi mogli posluževati tega velevažnega prišaniša.

Tretja ameriška armada v vzhodni Franciji se je bazenu Saara približala na 26 milj in v ponedeljek so dospeli prve straže v Litricourt, 25 milj severovzhodno od Nancyja in so pri tem vjeli nad 2000 Nemcev.

O velikih bojih poročajo o-

koli Chenicourta, 23 milj severovzhodno od Nancyja. Zavzeta je bila vas Manoncourt ob Seille, 11 milj severno od Nancyja.

V Fort Driant, 5 milj jugozapadno od Metza, ameriški infanteristi razbijajo neko veliko poslopje ter z acetilenskim plamenicami žgejo težka jeklena vrata, za katerimi so za barikadirani Nemci.

Associated Press poroča, da so Amerikanci prodrli 300 jardov skozi podzemne hodnike.

Naznanjeno je bilo, da sta prva in tretja ameriška armada od dneva vpada vjeli 450.000 Nemcev.

Nemci se drže Aachena

Nemci so včeraj trikrat napadli Kreuzberg severovzhodno od Aachena, da bi zlomili klesce, ki se počasi stiskajo okoli Aachena, toda Amerikanci so jih vsakikrat vrgli nazaj z velikimi izgubami.

Na obeh straneh so grmeli topovi na kraju, kjer je dan poprej ameriška infanterija napadla in je zasedla nekaj zemlje okoli Verluntenheide.

Nemci si na vse sile prizadevajo, da obdrže veliko industrijsko mesto s 155.000 prebivalci. Prebivalci pa so se že večinoma izselili iz mesta.

V južnem predmestju se bi jejo boji po ulicah in Amerikanci preganjajo Nemce od hiše do hiše. Nemci se drže Hitlerjevega povelja, da se bojujejo do zadnjega moža.

Do splošnega naskoka na mesto še ni prišlo in Amerikanci pritiskajo proti mestu od severa ter na vzhodu v smeri proti severu. Obe armadi sta oddaljeni komaj še tri milje in vsak čas se morete združiti in mesto bo obkrojeno.

Nemci se podajajo F in c e m

Finsko poročilo iz Helsinkijev naznanja, da se je severno od Torneaa blizu švedske meje podalo 400 obkrojenih Nemcev in da na drugih krajih finske čete nadaljujejo svoje prodiranje. Finske čete se bližajo Rovaniemižu, najvažnejši nemški postojanki v Laponski.

Finsko poročilo tudi pravi, da se Finci bore z Nemci pri Torneaa in da se Nemci počasi umikajo.

Srbski general se je pridružil partizanom

Zagreška radio postaja je sporočila, da se je bivši jugoslovanski general Lazar Miroslavjević pridružil partizanom in se je ponudil na razpolago partizanskemu poveljstvu.

Rusi drve po madžarskih planjavah

Rdeča armada ki je po silno hudi tančni bitki napredovala 18 milj in pobila 4000 Nemcev, je dospela 12 milj do velikega baltskega pristanišča Memela, na jugu pa rdeče čete in kozaki drve po obširnih madžarskih planjavah.

Na Madžarskem je bilo ubitih najmanj 3000 Nemcev in Madžarov, vjetih pa okoli 4 tisoč. Uničenih je bilo najmanj 200 nemških tankov.

Na vseh krajih fronte so včeraj Rusi pobili najmanj 10 tisoč Nemcev.

Na Madžarskem so se Rusi približali Debrečnu na 11 milj ter so južno od Sigeta prekorčili Tiso, vsled česar so odrezani vsi Nemci v Transilvaniji.

V Jugoslaviji in na Madžarskem je postavljena nepretrgana 265 milj dolga fronta. Na severnem koncu so Rusi zavzeli Hajduszoboszlo, 11 milj jugozapadno od Debrečina ter so presekali železnico Debrečin-Budimpešta na 25 milj dolgi fronti med Karegom in Hajduszoboszlom.

Druga ukrajinska armada maršala Malinovskega je 72 milj jugozapadno od Debrečina s tanki in kozaki zavzela Rakocz in pri tem napredovala 19 milj do vzhodnega brega Tise, 53 milj od Budimpešte. Na tem kraju so Rusi oddaljeni od Szolnoka, kjer se križa

pet železnic, samo še pet milj.

Na tem kraju je armada maršala Malinovskega dospela do brega Tise na razdaljo deset milj. Nizje proti jugu so Rusi prekorčili Tiso in so postavili dve močni oporišči onstran široke reke med Sento in Sigetom.

O prekoračanju Tise so naznanili samo Nemci, iz Moskve pa o tem ni nobenega potrčila. Ako je temu tako, tedaj Rusi v velikem loku obkrojujejo Siget, ki je glavno nemško in madžarsko oporišče v jugovzhodni Rumunski. 12 milj južno od Sigeta v Jugoslaviji so Rusi prekorčili Tiso in so zavzeli Storo Kanižo.

Nemci poročajo, da so po skrajšem premirju Rusi pričeli prodirati od Visle od Warke, 30 milj južno od Varšave in priznavajo, da so vdrl v nemško črto.

V Moskvi je 224 topov oddalo strelav na čast zmagoviti prvi baltski armadi generala Bagramiana za njene sijajne zmage. Pri tej armadi je tudi polkovnik Vasilij Stalin, sin maršala Stalina.

Amerikanci prodirajo proti Bologni

Amerikanci so včeraj pregnali Nemce iz Barbarola in Monte Castelazzi in so oddaljeni od Bologne še deset milj.

Po celi okolici Bologne se umika osem nemških divizij. Na vzhle silno močnemu nemškemu odporu Amerikanci stalno prodirajo proti Padski nižini, kjer nemški inženirji naglo odvažajo stroje iz tovarn. Amerikanci stalno napredujejo po cesti, ki pelje v Bologno pri Barbarolu in Monte Castelazzi, ki sta vsak eno miljo zapadno in vzhodno od ceste.

Malto proti zapadu je južnoafriški bataljon v soboto zasedel Monte Stanco, toda se je moral vsled silnega sovražnega ognja umakniti. Dalje proti zapadu Brazilci, navzile nemškim sniperjem prodirajo dalje in so zavzeli nove postojanke. Črni polki ameriške 92. divizije so zavzeli Ripa, osem milj severno od Viareggio ob ligurski obali, drugi polki pa so perkorčili Serro in zavzeli Scavazzo, eno miljo severovzhodno od Ripe.

Ob Florence-Imola cesti so Amerikanci zavzeli vas Montemorosino, sedem milj od zadnje ceste, po kateri se morejo Nemci umakniti po dolini in tri milje od Castello del Rio. Drugi oddelki so zavzeli San Apollinare, eno miljo višje proti severu in Poggio del Falchetto, 9 milj od Via Emilia.

Ob Jadranu slabo vreme zelo nagaja Angležem, pa vseeno so napredovali ob reki Fiumicino in so zavzeli vas Montigallo, tri milje jugozapadno od Savignano ter so jo obdržali navzile silnem nemškim protinapadom.

REGISTRACIJA

Kdor hoče voliti 7. novembra, se mora registrirati ta teden, 8. do 14. oktobra.

CHURCHILL IN EDEN V MOSKVI

Kot pravi poročilo iz Moskve sta prišla v Moskvo angleški ministrski predsednik Winston Churchill in vnanji minister Anthony Eden na posvetovanje z maršalom Stalinom in vnanjim komisarjem Vjačeslavom M. Molotovom.

Prejšnji teden je na povabilo maršala Stalina prišel v Moskvo maršal Tito.

Politični krogi domnevajo, da se zaradi ameriških predsedniških volitev niso mogli sestati "trije veliki", toda predsednik Roosevelt bo o konferenci v Moskvi natančno obveščen, kot je bil obveščen Stalin ob času Rooseveltovega in Churchillovega sestanka v Quebecu.

V Londonu je bilo naznanjeno, da bo Združene države na konferenci zastopal poslanik W. Averell Harriman. Nadomestni premier Clement Attlee je v poslanski zbornici naznanil: "Maršal Stalin, ki ni mogel sprejeti povabila, da bi šel v Quebec, je vesel, da se more tako kmalu zatem sestati s premierom in vnanjim ministrom."

V Londonu domnevajo, da bodo v Kremli razpravljali o poljskem vprašanju, in o povojnih načrtih glede Nemčije, o zaključnih napadih na Nemčijo in morebiti tudi o tem, da bi šla Rusija v vojno proti Japoncem.

V angleški delegaciji je 50 oseb, ki zastopajo vojni in vnanji urad. Pripeljali so se v angleških aeroplanih. Na letališču so jih pozdravili vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov, vnanji podkomisar Ivan M. Maisky, Andrej J. Višinski, ruski zastopnik v zavezniškem svetu v Italiji ter več generalov. Med njimi sta bila tudi am. poslanik Harriman in general J. Russell Deane, načelnik ameriške vojaške misije v Moskvi.

Rojakinja ponesrečila

Znana rojakinja v newyorški naselbini Mrs. Fanny Lenaršič, se je sinoči hudo ponesrečila, padla je namreč po stopnicah v svojem stanovanju in sicer tako nesrečno, da je bila nemudoma odpeljana v Bellevue bolnico, kjer se nahaja v precej kritičnem stanju. — Želimo, da ne bi bilo kaj hujšega ter da bi čimprej mogoče okrevala.

NEMCI SE BOJE OBRAČUNA

Bern, 5. oktobra. (ONA). — Berlinski krogi skušajo uvesti nekako dvojno mero v pogledu vojnih zločinov — merilo naj bi bilo drugačno v pogledu zločinov zagrešenih na vzhodu in na zahodu.

Glasom tega poročila mislijo omenjeni berlinski — neoficijni krogi, da bo mogoče pričrati zahodne velesile, da je bila vojna na zahodu bolj plemenitega značaja, ker Rusi niso nikdar priznavali humanitarnih načel v vojni.

Obenem poskušajo pa zopet nanovo poslati v svet svoje staro komunistično strašilo, češ, v vrstah "Herrenvolka" ni nobenega dvoma o tem, da so Nemci poklicani, da strejo bolj

Wendell L. Wilkie

Po kratki bolezni je v bolnišnici v New Yorku umrl Wendell L. Wilkie, republikanski predsedniški kandidat leta 1940 in iskren zagovornik ameriškega sodelovanja z demokratičnimi državami za vzdrževanje svetovnega mira. Smrt mu je pretrgala nit življenja v najlepši moški dobi 52 let. Pokopan bo v Rushville, Ind.

ročila o odkritju novih grobišč — žrtev množičnih pokoljev, katere je zagrešila nemška Wehrmacht.

Telefonska zveza z Berlinom prekinjena

Včeraj je bila telefonska zveza med Berlinom in Stockholmom prekinjena že nad 24 ur. Včeraj ves dan ni bilo mogoče po telefon govorniti med Berlinom, Stockholmom in pa Hamburgom.

Stockholmski list "Tidningen" je sporočil, da je prekinjenje telefonske zveze z novim uporom nemških častnikov, toda te vesti noben drug vir ni potrdil. Omenjeni list je prišel do tega domnevanja, ker je bil za novega poveljnika nemške armade v Varšavi imenovan general SS garde.

Rundstedt poziv na vojake

Feldmaršal Karl von Rundstedt, vrhovni poveljnik nemških armad na zapadu, o katerem je bilo poročano, da je mrtev, je svoji armadi v Siegfriedovi črti poslal naslednji poziv: "Branite našo sveto nemško zemljo do zadnjega z vso svojo močjo!"

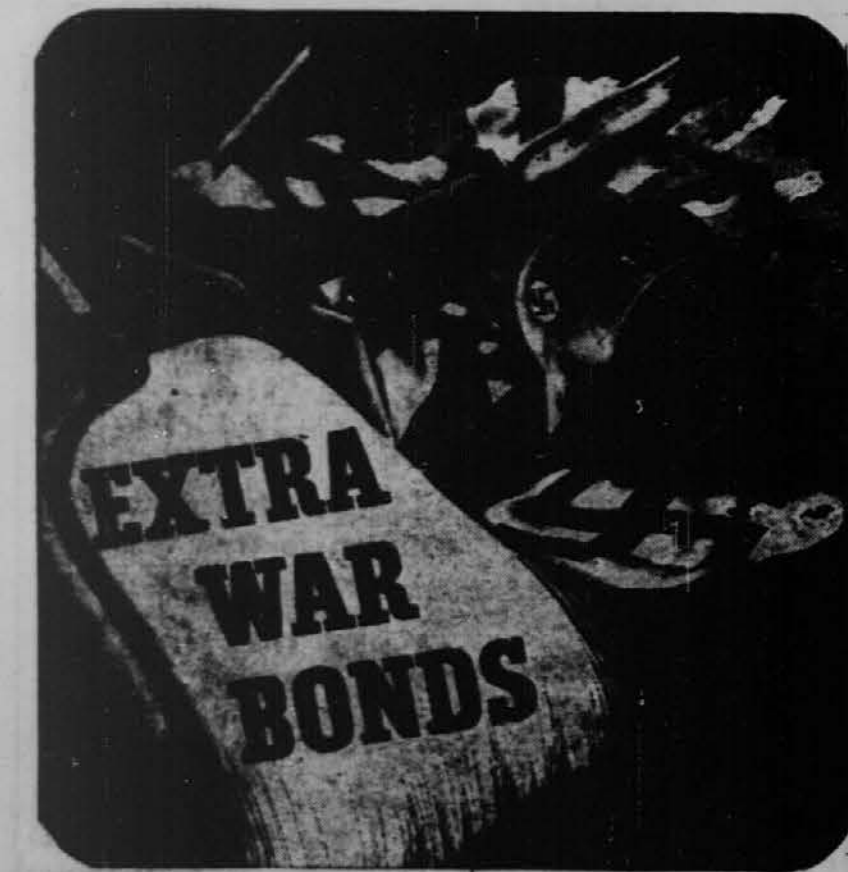
Von Rundstedt je v svojem pozivu rekel, da je nemška armada sicer vstavila sovražnika pred vrati Nemčije, da pa bo zopet pričel še z mnogo večjimi napadi.

Poveljnik nemških guerilskih čet

Poročilo z nemške meje pravi, da je Heinrich Himmler imenoval generala von dem Bacha za vrhovnega poveljnika nemških podtalnih ali guerilskih čet, kadar se bo Nemčija podala.

Vom dem Bacha je bil dolgo časa na Poljskem in se je bahal, da je z veseljem gledal množinsko klanje poljskih prebivalcev in jih je mnogo sam postrelil s strojnimi. Četudi je izven Nemčije le malo znan, vendar v nacistični stranki zavzema visoko mesto.

Poročila s fronte pravijo, da je von dem Bacha že prevzel novo mesto.

Naša dolžnost je, da podpiramo osvobodilne armade s tem, da kupimo Vojne Bonde do naše skrajne zmožnosti.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slavonic Publishing Company, (A Corporation)
Fogak Salazar, President; Ignace Hudo, Treasurer; Joseph Lapetta, Sec.
Fogak of business of the corporation and addresses of above officers:
218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$1. Advertisement on Agreement.

KA OMO LETO VELJA LIST ZA KROŽENJE DRŽAV IN KANADOL
ST. ZA POL LETO \$0.50; ZA ČETRT LETO \$2.00

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno, nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA", 218 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.
Telephone: CHelsea 9-1243

Prijatelj! Slovenci!

Slovenski narod v stari domovini umira od lakote, po-
manjkanja zdravil, obleke in strehe!

Lahko bi mu bilo bolje, ako bi brezpogojno sprejel tiste
drobtinice, ki bi mu jih s pomočjo domačih izdajalcev
delil nemški krvnik; ako bi sprejel tiste odpadke, ki jih pre-
obijeta nemška drhal briše s preobložene mize.

Toda prodati bi moral svojo dušo, svojo slovensko na-
rodno zavednost in pred celim svetom zanikati svoje juna-
ške sinove in hčere, ki se že nad tri leta borijo za resnično
svobodo, za avtonomno Slovenijo v okviru demokratične, fe-
derativne jugoslovanske države. Še nadalje bi moral igrati
vlogo hlapca Jerneja in zatajiti svojo pravico do narodne-
ga življenja in kulturne neodvisnosti, odpovedati se pravi-
ce sam odločevati o svoji slovenski usodi in odpovedati se
imena — SLOVENSKI NAROD.

Slovenska narava našemu narodu kaj takega ne dopušča.
Preponosen je, da bi v urah bližajočega odrešenja plazil se
po kolenih pred svojim najhujšim sovražnikom in uničeval-
cem — pred oholim Germanom. Trinajststo let že trpi ta na-
rod pod kruto tujevo peto; trinajststo let krvavi in umira,
razbit in raztrgan na nseto kosov. Bil je preorjaški, da
bi ga sovrag zbil na tla na mah. Zato so ga njegovi valpeti
zvezali v nečloveške verige suženjstva in mu od telesa šči-
pali kosček za kosčkom. V teh stoletjih krvaviljenja so ga
poniževali in orjaka skrčili v pritlikovca. Velikan Krpan je
postal le majhen delček svoje prejšnje veličine.

Toda umetne nakane, ki so izkoriščale njegovo telo, nje-
govo kri, kosti in meso, niso ubile njegovega duha. Sanjal
je in upal v svojem trpljenju . . . upal in brepenel po tistem
VELIKEM DNEVU, ko se bodo razsule njegove mučne o-
kove, ko bo zasijalo zlato sonce svetle svobode . . .

Tisti dan je prišel . . . Kako je trombe glas krasan, ka-
ko močan!

Kaj pa mi v Ameriki, ki ne trpimo ne gladi ne žeje, ki
nas ne pretresava ne veter ne mráz? Mi, ki živimo v ze-
meljskih nebesih, a se tega tako nevaležno ne zavedamo. . .
Naše mize so preobložene z naravnimi dobrotami, naši žepi
žvenkljajo z priduženimi denarji, katerega prenogokrat
trošimo za malenkosti, za kratek čas. Vozimo se z avtomo-
bili, ker nam naš življenjski standard tako dovoljuje . . .
Premnogi živimo brez cilja tja v en dan, od danes do jutri,
ker smo se preobhjedli vseh dobrot, s katerimi nas obdaja
bogata Amerika . . . Tudi naših trpinov doma se včasih spo-
mnimo, saj čitamo o njih v listih, sedeči udobno v mehkih
blazinah . . . Spomnimo se jih, ker so nas Slovence predsta-
vili celemu svetu, da smo Slovani res narod vreden posnema-
nja . . . Svetu so nas predstavili, kajti sami smo se sramovali
svoje narodnosti. Koliko nas je bilo, ki smo Amerikanem
brez sramu povedali, da smo Slovenci! Danes se prav po
petelinsko postavljamo: Glejte, ljudje božji! Tisti herojski Ju-
goslovani so naši bratje. Mi smo tudi Jugoslovani, Slovenci!

Toda imamo li pravico do tega ponašanja? Ali je naša
vest res čista? Ali nas prav nič ne peče?

ČAS JE PRIŠEL, da pokažemo svoj ponos s tem, da
tako ustavimo tisto krvavljenje, ki ugaša luč življenja na-

**SVOBODA SE BLIŽA —
NAROD POTREBUJE POMOČI!**

Krvoločni Nemec je našim bratom in sestram v sta-
rem kraju odnesel vse, tako da nima ničesar, s čim
mer bi po osvobojenju mogel pričeti novo življenje.

Golih rok je in kliče: "POMAGAJTE!"

Zbiramo obleko, orodje in vse, kar je najpotrebnejše
pri vsaki hiši, da jim bomo poslali.

V RIDEWOODU, L. I., je skladišče na
WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
DESCENT (Bundles for Yugoslavia) na:

665 Seneca Avenue, vogal Gates Avenue.

V NEW YORKU pa:

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF SOUTH
SLAVIC DESCENT

282 - 9th Avenue, blizu 25th Street.

Zberite, kar morete pogrešiti in prinesite ali pošljite
na gori označena naslova!

šim junakom, našim ženam in sirotam . . . Rane je treba po-
vezati, moči je treba vrniti telesu, da popolnoma okreva in
se odpomore. Treba mu je zdravil in močinskega leka . . .
obleči in obuti ga je treba . . . Ležišča potrebuje, da se od-
počije, in streho nad glavo, da ne bo izpostavljen vremen-
skim elementom . . . Zdrave hrane potrebuje — takoj! Še
danes! Jutri zna biti prepozno.

Prijatelji! V kratkem vas obiščejo naši zastopniki od
SANSa, delavci in delavke, ki se zavedajo velikanske po-
trebe naših ljudi v stari domovini in so pripravljene žrtvo-
vati svoj čas, da mu pomagajo. Obiskali vas bodo s prošnjo,
da storite svojo narodno dolžnost, DA PRISEVATE ČIM
NAJVEČ V GOTOVINI. Z nabranim denarijem bodo potem
nakupljene najnujnejše potrebščine in odposlane v stari
kraj. Ladje so že na poti v Ameriko. Napolniti jih moramo
takoj!

Na vaša sočutna srca apeliramo, da se odzovete temu
pozivu in prošnji ter da prispevate kar največ mogoče.

S. A. N. S.

**NAVODILA ZA ZBIranJE IN ODPOŠILJANJE
OBLAČILA**

1. Prosimo, da ne zbirate preponošne obleke, ki ni
več za rabo. Vsako oblačilo mora biti zašito in pokrpano.
Gumbi in druge zapone morajo biti v dobrem stanju, pod-
vlakla pošita in popravljena itd. Oblačilo mora biti v ta-
kem stanju, ko dospe v Jugoslavijo, da se ga lahko takoj
nosi.

2. S kako večjo čistilnico oblek se naj napravi dogo-
vor, da bo za čiščenje računala po teži in ne od kosa. Ker
oblačil ni treba likati, se jih lahko očisti na debelo, to je
v eulah ali zvežnjih. Uredi in poravnava se jo lahko po čišče-
nju. Kdor zamore, naj da obleko čistiti predno jo izroči po-
biralec ali pobiralki.

3. Oblačila naj bodo sortirana po sledečem redu:

- a) Moška zimska oblačila (spodnja in vrhna)
- b) Moška lahka oblačila " " "
- c) Ženska zimska oblačila " " "
- d) Ženska lahka oblačila " " "
- e) Otroška zimska oblačila " " "
- f) Otroška lahka oblačila " " "
- g) Oblačila za novorojenčke

4. Zaboji naj bodo odposlani s predplačano voznino na

WAR RELIEF FUND OF AMERICANS OF
SOUTH SLAVIC DESCENT
282 NINTH AVENUE, NEW YORK, N. Y.

5. Sporočite SANSu pismeno, kaj ste poslali, kdaj, ko-
liko funtov in položaj (stara obleka, nova, moška, ženska
itd.)

Dopisi**VABLJENI STE NA SHOD NA OSMO**

Brooklyn, N. Y.

V nedeljo, dne 15. oktobra
se vrši shod, za pomoč v starem
kraju in sicer v cerkveni dvo-
rani, na 62 St. Marks Place,
(8. cesta) New York; takoj po
deseti sv. maši. Tako zgodnja
ure se je določila zato, ker ljudje
pridejo k sv. maši in jim
ni treba dvakrat potovati; in
potem kakor veste, je pa tudi
privreditev treh društev, v Slo-
venskem Domu, Ridgewood, ki
se vrši popoldne.

Kot ste čitali, je bil take vr-
ste shod, že zadnje nedelje v
Brooklyn, in je jako dobro
uspel. Toda mnogo ljudi ni ve-
delo za brooklynski shod, in ne-
kateri so pa bili iz tega ali dru-
gega vzroka zadržani. Drugi
so mogoče mislili, da bo samo
nekaj starega — ena tistih reči,
ki nam ni dosti zanje — poslu-
šanje dolgih govorov in tako
dalje. A ni bilo tako — govori
so bili kratki, jedrnat in or-
ganizirani se je širši odbor, ki
je bil porazdeljen na odseke.
Nabrala se je lepa svota, za
reževe in posamezni odseki, da-
nes že delujejo. Ženski odsek,
je imel že prvo sejo, zadnje
sredo, in kot ste čitali, imajo
že prostor za skladišče: na 665
SENECA AVENUE, vogal
GATES AVENUE, Brooklyn.
Ta ženski odsek si je izvolil
svoje uradnice, ki bodo z drugi-
mi dobrimi ženami gledale na-
to, da pojde vse pošteno in a-
gilno naprej. Vse obleke, peri-
lo in čevlje, bodo stehale in
vknjižile, z imenom darovalca.
Potem bodo oddale označbe v
odsek tajnic, kjer bodo imena
vseh posameznikov, na katere
oziroma, za katere se tajniški
odbor sestavi osebnostne karte —
na te karte bo potem vpisana

vsaka dajatev, bodisi v denar-
ju ali pa koliko funtov je dal
v blagu. To je sedaj že vse v
teku in lahko donesete vašo o-
bleko v skladišče, vsak čas od
desete ure zjutraj do desete
ure zvečer. V slučaj, da bi pri-
šli drugo uro in; da bi skladi-
šče ne bilo odprto, pa pozvoni-
te na 1711 Gates Avenue pri
Peshelnovi družini, ker bo prav
gotovo vedno eden doma.

Ker je Brooklyn nekako od-
daljen in bi nekaterim vzelo
precej časa, za donesti in ker
so v Manhattan tudi slovenski
ljudje, se torej skliče ta shod,
da se organizira nekaj podo-
bnega v New Yorku. Gotovo
je, da so v New Yorku tudi
požrtvovalne žene in dekleta,
ki se bodo popričele z enako
vnemo, kot v Brooklyn in se
jim mora dati priložnost. Shod
ne bo dolgo trpel in bo zani-
mitiv. Govorili bodo Rev. Petric,
župnik slovenske cerkve sv. Ci-
rila, Joseph Zaverknik, kapi-
tan Večkavrh, ki nam je zad-
nje nedeljo v Brooklyn, tako
lepo povedal stvari o starem
kraju in ga. Anna Krasna.

V petek zvečer se je vršila
seja pomožne akcije v Slove-
nskem Domu v Brooklyn. Raz-
pravljalo se je o vseh stvareh,

**Ž I V I
IZVIRI**

Spisal IVAN MATIČIČ

Knjiga je svojevrsten po-
jav v slovenski književno-
sti, kajti v nji je v 13 dol-
gih poglavjih opisanih 13
rodov slovenskega naroda
od davnih početkov v sta-
rem slovanstvu do današ-
njega dne.

Cena \$2

Lično v platnu vezano.

13 poglavij — 413 strani

KNJIGARNA
SLOVENIC PUBL.
COMPANY
216 W. 18th Street
New York 11

ki se tičejo revežev tam. Poro-
čalo se je tudi, da se je priglasi-
lo precej novih žena, od žens-
ke zveze, ki bodo sodelovale in
pomagale v skladišču. Pojasi-
nilo se je kako bo delovalo to
skladišče: namreč, da bodo
stehano in vpisano blago po-
vezale v kartone, katere bo dal
trgovci Mr. Kosirnik in ko bo
za en tovarni avtomobil nabra-
nega, bodo prišli iz centrale
in odpeljali v skupno skladi-
šče. Stroške, ki so v zvezi s tem,
bodo nosila združena društva,
ker je stvar takoreketa, da
kar pride notri za pomoč v de-
nariju, mora biti izročeno do
zadnjega centa. Torej denar,
ki se nabere, se takoj odpošlje
na WAR RELIEF FUND,
AMERICANS OF SOUTH
SLAVIC DESCENT, 1010
Park Ave., New York. Ta de-
nar je vključen pri pomožni
akciji tam, kjer je sprječel
in potem se pa pošlje za knji-
žitev na SANS. Vse to je pod
nadzorstvom "President Re-
lief".

Tako, da je vse med seboj
vezano in se lahko celi akciji
sledi, iz več kot iz enega pota.
Ljudje, ki so člani društev, lah-
ko kreditirajo svoje dajatve,
tem društvom.

Z velikim zadovoljstvom je
bilo sprejeto poročilo, o aktiv-
nosti v Clevelandu, kjer so
ženske tako aktivne, v tej ak-
ciji. Seveda tam vas je več;
ampak brooklynske, se pa
tudi ne bodo pustile, kar tja v
en dan pustiti v ozadju.

Poročilo iz Kairo, Egipt, je
naredilo težak utis; tam so lu-
dje v taborišču in jim gre zelo
slabo. Bolehajo in umirajo in
do pred kratkim je umrlo preko
štiri sto otrok, vsled nezadost-
ne, pomanjkljive hrane in ne-
zadostne zdravniške oskrbe.
Menda je tam vse jako slabo
organizirano in ljudje zelo tr-
pe. Nedelje je tudi prišlo nekaj
pojasnila od naših fantov, ki so
služili v italijanski armadi — o-
krog osemdeset tisoč jih je
vstopilo v britsko vojsko in ti
so tisti, o katerih se je te dni
slišalo, da so se izkrcali na dal-
matinskih otokih. Drugi pa, ki
se niso vpisali, so pa bili posla-
ni v kampe in so tam brez sred-
stev, ter delajo če ne zastoj —
skoraj zastoj, le tu in tam jim
Italija vrže, kakšno liro. S tem
našimi ljudmi je težko. Vsa-
kdo ve, da so Slovenci in Hr-
vatje, toda mednarodna posta-
(Nadaljevanje na 3. str.)

RAZGLEDNİK**DOMOVINA AMERIŠKEGA PIVA**

Mesto Milwaukee je znano
po vsem svetu kot ameriška
domovina piva, kajti varenje
piva je glavna industrija i-
delovanja piva in tako sta dva
Nemca pričela z tekmo proti
angleškim pivovarjem. Sedaj
je seveda vsa industrija piva
v rokah Američanov, katerih
predniki so bili Nemci.

Tadej Rosenjak, oglaševalni
vodja največje milwankejske
pivovarne (Schlitz), je uver-
jen, da je njegova naloga skr-
beti za to, da vsak človek na
vsem svetu poikusi njegovo pi-
vo. Na razpolago mu je velika
dvorana, okrašena z raznimi
starinskimi proizvodi umetno-
sti, in tukaj se vrše dnevne za-
bave pri poskusovanju izborne
pijače.

Vsaka organizacija ali je-
dnota lahko poskrbi za to, da
se da članstvu ali pa delega-
tom, ki prihajajo iz konvenci-
jam v Milwaukee, imenovana
čborana brezplačno na razpo-
lago, in Mr. Rosenjak vedno
skrbi za to, da imajo člani in
delegatje neomejene količine
piva in prigrizkov na razpo-
lago. V knjigah, v katerih se
podpisujejo obiskovalci, je ne-
kaj nad pet milijonov podpi-
sov.

Ko je organizacija vojakov
prve svetovne vojne, oziroma
"American Legion" imela svo-
jo konvencijo v Milwaukee,
postavila je imenovana pivov-
arna dva bloka dolgo baro v
dvorano, pri kateri je točilo
pivo kar sto "bartenderjev"
— brez "cash registrov".

Imenovana pivovarna je ra-
vno kar kupila še dva bloka
veliko zemljišče kraj sedanje
pivovarne, kajti namen po-
djetja je povečati sedanjo pi-
vovarno tako, da bode največ-
ja na svetu. Za sedaj sta zna-
ni pivovarni Guinness na Ir-
skem in Anheuser-Bush v St.
Louisu, Mo., večji, kakor pi-
vovarna Schlitz v Milwaukee.

Pivovarnarstvo je edina in-
dustrija na svetu, pri kateri
dobivajo nekateri "delavci"
večjo plačo, kakor pa glavni
upravitelji pivovarne, kajti
takozvani "brewmeisteri", ki
so vključeni po zakonu kot de-
lavei, so tako važni za izdela-
vanje piva, da dobivajo kar po
\$40,000.00 letne plače. Z dnev-
nim delom prične že ob treh
zjutraj in delajo do pozne no-
či.

V obče prevladuje mnenje,
da so Nemci pričeli z vare-
njem piva v Milwaukee; toda
temu ni tako, kajti bili so tri-
je podjetniki iz Anglije, ozi-
roma iz Walesa, ki so tamkaj
kričeli variti pivo in sicer le-
ta 1840. Imena teh ustanovit-
eljev prvotnih pivovarn so:
Owens, Pawlett in Davis. To-
daj, pred več nego sto leti, so
zamogli zvariti le po pet so-
dov piva dnevno. Tedanje me-

SIVALKE

na moških klobukih; dolga se-
zona. Vsaka dobi kite samo ene
barve in blok za celo sezono.

Stalno delo.

DARTFORD HATS
719 BROADWAY
NEW YORK CITY

Angleško-Slovenski**BESEDNJAK**

Izšel je novi angleško-slovenski besednjak, ki ga
je sestavil

Dr. FRANK J. KERN

V njem so vse besede, ki jih potrebujemo v vsak-
danjem življenju. — Knjiga je trdo vezana v
platnu in ima 327 strani.

Cena je \$5.00

Naročite jo pri:

KNJIGARNI "GLASA NARODA"

216 W. 18th Street New York 11, N. Y.

OPITATELJEM je znano, kako se je vse podratilo
ta ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskar-
ske potrebščine. Da si rojaki zaigrajajo redno
dopisovanje lista, lahko gredo upravitelstvu na
roko s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vna-
prej plačano naročnino. ALI NE BI OBNOVILI
SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakaj-
te na opomin, kar s tem prihranite upravitelstvu
nepotrebne stroške?

POROČNIK JAMES BOORNIAZIAN — NAŠ TOVARIŠ

Povzeto iz "Partizanskega Dnevnika," leto II., številka 57

Nekje v Italiji se je dvignila eskadrila 36 bombnikov Liberatorjev in se podala navzgor po Jadranskem morju. V okolici Reke so začeli leteti nad suho zemljo. Preko slovenske Notranjske in severovzhodne Primorske ter preko Gorenjske lete proti Nemčiji. Mi partizani že dobro poznamo te velike ptiče iz juga, ki o znanju zaslužnim narodom prihod pomladi. Nemalo veselja in poguma nam ulivajo leti preko nas, ko si vendar mislimo, koliko bomb bo spet padlo na nemške vojne zgradbe. Čudovite se predstave partizanov in kdo bi mogel popisati, kaj vse si mislijo partizani ob pogledu na zavezniška letala in kako blago jim je pri duši, ko čutijo nad seboj v zraku zavezniško pomoč in podporo.

Tako je bilo tudi zadnjikrat, ko so leteli nad nami ameriški bombniki. Vsi smo gledali te čudovite oznanjevalce svobode, ki so leteli nad nami.

A partizanska radovednost je bila še večja, ko smo opazili, da se v zraku bije borba z nemškimi lovci. Nemški "Messerschmitti" se približujejo in oddaljujejo od ameriških bombnikov in jih skušajo zrušiti. In res, nenadoma se začne spuščati proti zemlji prvo letalo in v nekaj sekundah smo spoznali, da mu ni več rešitve; zagrmel je na zemljo.

Kmalu za njim se zruši še drugo letalo. Težko je opisati naše občutke, ko nimamo vendar nobene predstave, kako je v takih situacijah v letalu. Partizani dobro poznamo gozdno borbo, borbo iz zasede ali borbo, kadar napademo sovražnikovo postojanko — kaj pa je boj v zraku, tega pa še nismo doslej občutili. Vendar vemo da je smrt v zraku prav takšna kakor smrt na zemlji, zakaj smrt je smrt in nihče ji ne bo nikoli izprijemil lica a tudi tu v zraku bo vsakdo skušal zbežati pred njo, če se mu bo to le posrečilo. In kako veseli smo bili tedaj, ko smo videli v zraku, kako so iz gorečega "Liberatorja" poskakali ameriški letalci. Na sinjem nebu so se začeli pojavljati beli mehurčki in priprani smo bili, da se bodo vsi

rešili. Skrbelo nas je samo to, da ne bi padli v omočje sovražnika. V najkrajšem času, še ko so bili padali v zraku, je naša komanda dala povelje svojim podrejenim edinicam, da takoj razpošljejo patrole v tisto smer, kamor so padali padalci in da nudijo vso pomoč zavezniškim letalcem.

Eden izmed mehurčkov se je spuščal nad Novaki. Naši partizani so hiteli v smeri, kamor je padal padalec. Približevali so se drug drugemu, padalec zemlji, partizani pa padalec. V trenutku je padalec ohvisel na drevesu in že se je skušal rešiti iz neprijetnega objema, a v naslednjem trenutku so bili prisotni partizani in ga rešili z drevesa. Tako se je rešil ameriški letalec, poročnik tovariš James Boorniazian. Pozneje so ga naši tovariši spremljali dalje v partizanski štab, kjer je nemalo vesel in srečen ponovil svoje ne-srečno, a dobro zaključeno dogodovščino.

Ko sem ga spraševal o poletu, mi je pojasnil, da so jih že od Reke sem ves čas napadali nemški lovci. En ameriški bombnik se je zrušil že nad Logatcem, drugi pa tu v bližini Pozezne. O prvem letalu ni vedel ničesar povedati. To drugo letalo, v katerem je navigiral tovariš Boorniazian, je dobilo strel in nenadoma je začelo goreti. Moštvo je začelo skakati iz letala. Rešeni tovariši pripovedujejo, da je bil eden izmed mitraljezev ubit in da je padel na tla skupno z letalom, neki drugi tovariš pa je bil ranjen v nogo in trebal ter je prav kmalu izkrevavek. O tretjem tovarišu pa da ga je zajel plamen letala in mu zažgal padalo, nakar je padel na zemljo in se ubil. Nekaj tovarišev, tri ali štiri, pa se je rešilo s padali in pristali so na tla v omočju Ratitoveca, kjer so dva rešili naši gorenjski partizani, enega pa so baje ujeli Nemci v Sorici. Kaj je z ostalimi tovariši, ki so se bili v letalu — vseh je bilo deset — o tem se danes žal še nič ne ve.

Ko sem vprašal tovariša Jamesa, kaj je mislil med padanjem, mi je dejal, da ga je skrbelo samo to, kako hitro bo

skril padalo in dobil zvezo z jo. A potolažen je bil, ko smo prebivalstvom, da ga popeljejo do partizanov. Toda v hipu, ko je opazil partizane pred seboj, ga je skrb minila, zakaj spoznal jih je po rdeči zvezdi, ki jo nosijo na kapah. Sicer pa so natančno poučeni o partizanih in vedo prav dobro, da so v takih slučajih varni samo tedaj, ako se jim posreči priti v omočje partizanskih edinic. Zato jim je ukazano, da takoj po pristanku beže v gore, kjer naj si poiščejo stik z našimi edinicami. Lahko si je po vsem tem misliti, kako je bilo poročniku Boorniazianu pri duši, ko je zagledal naše tovariše.

Poročnik — navigator James Boorniazian je doma iz Kalifornije, v bližini Los Angelesa. Ima 22 let in še ni poročen. Starši so mu še živi. Z letalstvom se je ukvarjal že v cvilu, sicer pa je študiral trgovsko stroko. V Evropo je prišel v prvih dneh decembra preteklega leta in je napravil doslej le nekaj daljših poletov nad Nemčijo in nad bojišče v Italiji. Sedaj, ko se je rešil, se namerava vrniti v svojo ednico, da povrne nemškim banditom milo za drago in da mase svoje bolj nesrečne tovariše, ki so izgubili življenje ali pa prišli v nemško ujetništvo. Seveda potovanje v južno Italijo po partizanskih stazah ne bo tako naglo, kakor pa z Liberatorjem nad Nemčijo.

Ko sem mu povedal, da so belogardisti ušli v okolici Logatca nekega ameriškega padalca in ga predali Nemcem, je še bolj razumel in občutil vso srečo, da se je rešil k partizanom, in ko sem mu pojasnil, da belogardisti pred civilnim prebivalstvom zatrjujejo, da so njihovi zavezniki Angličani in Amerikanci, mi je ponovno izjavil, da imajo od svojih oblasti ukaz, da naj iščejo zaščite samo pri partizanih, sicer pa da že ves svet ve, da so partizani edini njihovi zavezniki.

Tovariš Boorniazian je povedal še marsikaj o letalstvu, o značajih bojnih in bombardiranj, a to so bili že strokovni pogovori.

Napoved smo se poslovili od njega in mu želeli srečen povratek v južno Italijo in čimprej tudi domov v solnčno Kalifornijo. Priprono se je nasmehnil, nakar smo se razšli.

SMRT FAŠIZMU — SVOBODA NARODU!

SANS.

FAŠIZEM V ARGENTINI IN MNENJE WASHINGTONA

Napisal Herbert Seligman

Izjava predsednika Roosevelta, ki opozarja na napore naci-fašistov, da si ustvarijo trdno podlago na ozemlju zahodne poloble, pred vsem v Argentini, je pravilo na dan težkoče, trenje in napetost, o katerih so dobro informirani washingtonski opazovalci že dolgo časa vedeli, da so na tem, da izbruhnejo.

Ta borba se bje že dolgo časa, v bistvu med demokratičnimi silami v tej hemisferi, v imenu katerih sta govorila predsednik Roosevelt in ameriški zunanji minister Cordell Hull, in na nasprotni strani, med močnimi vplivi v Zedinjenih Državah in drugod, ki podpirajo v Argentini vladno Farrel-Perron, katere duševni oče je nacizem, v centralni in južni Ameriki, v Mexiku in zahodni Indiji pa sinarchizem in falangizem.

Ni nemogoče, da je bila izjava predsednika Roosevelta pospešena od uvodnika lista Washington Times-Herald, ki je naglašal pod naslovom "Ugodimo argentinskim zahtevam!", da so Argentinci izvrstni vojniki, ter je končno postavil vprašanje: "Kaj nam bo pomagalo, ako porazimo Argentino! Ta dežela proizvaja ogromne množine pšenice, rogate živine, ovace in je razven tega tudi eden naših najvažnejših konzumentov v južni Ameriki — edino le Brazilija jo presega v tem pogledu. Argentinsko goveje meso pa je tudi takorekoč neobhodno potrebno našemu britanskemu zavezništvu".

Te vrste argumentov odvarja izjava predsednika s tem, da naglašajo "presenetljivi paradoksi, da je v eni deželici hemisfere začel rasti naci-fašistični vpliv in z njim se postopoma širiti uvedba naci-fašističnih metod ravno v trenutku, ko se te sile zatirajo in agresije bližajo vsako uro hitreje svojemu končnemu porazu in obračunu, tako v evropskih deželah kot tudi povsod drugod na svetu..."

Ta borba glede Argentinijskega vpliva Zedinjenih Držav, da ne bo priznala tolpe avanturistov, katerih inspiracije prihajajo od nacistov, četudi imajo v rokah kontrolo argentinske vlade, je eno žarišč svetovne borbe proti fašizmu.

tovne borbe proti fašizmu. Ta borba je istočasno tudi eno žarišč politične kampanje v Zedinjenih Državah, kajti pokazala nam je, da se nahajajo prav tu v Zedinjenih Državah skupine in krogi, ki odločno nasprotujejo temeljnim vojnim naporom zedinjenih narodov in politiki Zedinjenih Držav.

V Washingtonu je postalo že javna tajna, da opazujejo sinarchisti, falangisti in druge naci-fašistične skupine v latinskih ameriških državah sedanjo volilno kampanjo v Zedinjenih Državah z največjo in napeto pozornostjo. Znano je tudi, da govore sinarchistični krogi v Mexiku o tem, da bodo "dižali vajeti" te dežele, ako se pripeti, da bi bila v teh volitvah administracija predsednika Roosevelta porazena. Splošno prevladuje mnenje, da je administracija predsednika Roosevelta poglavitna zapreka proti širjenju naci-fašizma v tej hemisferi.

Prejel sem tudi od verodostojne strani zagotovilo, da se nahajajo v različnih republikah latinske Amerike politične skupine, ki bi smatrale poraz Rooseveltove administracije za znamenje za upor, in sicer celo z orožjem v roki, proti sedanji vladi. Priprave za ta upor se vrše že dalje časa.

Drugo dejstvo, ki je tudi dobro znano in splošno priznано v Washingtonu, pa je to, da predstavlja danes Argentinijska največje upanje naci-fašistov, da bo mogla njihova ideologija še nadalje živeti, zdaj, ko je njen popolni poraz v Evropi in Aziji že kolikor toliko zagotovljen. Dan predno je predsednik Roosevelt ponovno poudaril solidarnost Pan-Amerike in Zedinjenih Držav napram argentinskemu naci-fašizmu, so vprašali žurnalisti zunanjega ministra Cordella Hulla na njegovi časnikarski konferenci, kaj misli o prenosih naci-fašističnega kapitala v Argentinijsko.

G. Hull sicer ni odgovoril ničesar določnega, toda znano je, da je več vladnih uradov na delu, da zberejo podrobnejše podatke o tej stvari in ne-katerih drugih, s tem problemom povezanih zadevah.

Nobenega dvoma ne more biti o tem, da bo svetovni fašizem poskusil vse, da se reši, in jasno je tudi, da že izbrana dežela, v kateri se bodo odigrali ti ogromni napor — protistrana in še vedno na fevdalen način vladana Argentinijska. V tej deželi brezmejnih veleposestev, v kateri je vladajoča klika polkovnikov zdaj že mesece in mesece hujskala z bojevitimi govori in rožljala s sabljico, nastaja industrija orožarstva. Sosedne dežele so ogrožene in naci-fašistični agenti najdejo tam varno zavetje. Argentinijska odklanja izpolnitev svojih obljub kot član ameriškega sveta in s tem sabotira vse načrte zedinjenih narodov za obrambo Pan-Amerike.

Borba proti naci-fašistični internacionalni in proti njenim naporom, da si pridobi v Argentinijski trdno oporo v zahodni hemisferi, je bila že dolgo časa eden elementov volilne kampanje v Zedinjenih Državah. Zdaj pa je to vprašanje prišlo na dnevni red, tako da se bo odkrito razpravljalo o njem.

(ONA.)

Dopisi

(Nadaljevanje z 2. strani.)

va jih smatra za Italijane in jih bo smatrala toliko časa, da se vsa stvar uredi in Italija odreče, boljše rečeno odveče te ljudi od svojega telesa.

Na pomožno akcijo so prišli nadaljnjih prispevkov in sicer: Felix Kramarsich \$100.; Mr. in Mrs. Grandush \$20.; Rado Va vptič oddal \$77.55 in Mr. in Mrs. Nakrst \$5. — Torej, skozi teden sprejeto... \$202.55 Prenos od shoda... \$644.00

Skupaj\$846.55

Kajne da, vsakdo se lahko zaveda, da je odbor pomožne akcije iz sra hvaličen, za vse darove in kot se nekateri odzivajo, je pa prava krona zadovoljstva. Kdo bi mi eden rekel pred par tedni, da bodo darovali v takih svotah, bi jim težko pripisal tako požrtvovalnost, toda dejstva sama dovolj glasno govore. Dobra srca se odpirajo, in mi moramo trkati in trkati, toliko časa, da bomo vsi sledili danemu vzgledu in pričeli misliti, kot je misliti treba danes. Med tem, ko fantje, možje—yes, žene in dekleta tudi! žrtvujejo toliko: svoje zdravje — dostikrat svoje življenje in osebo svobodo pa v vseh slučajih. Mi ne moremo stati ob strani, nezainteresirani in samo opazovati, ko se fantje vrnejo. Slišali bomo igrati ta strašno drama. Zdaj je

čas žrtvovanja, in mi moramo ta čas razumeti. Srečni se lahko počutimo, da kar se terja od nas, je samo pomoč drugim in dati moramo primerno.

Ko gre naša misel k njim, tam doma in ko spremlja naše ameriške bore, ali kdaj pomislimo, koliko bi oni dali, da dobe samo en oddih, brez skrbi in mi imamo vse to tukaj, zastoj. Kar je nam vsakdanje življenje, je njim luksuz, ki ga ne morejo kupiti za noben denar.

Naši doma, vedno v manjši ali večji revščini—skoro rajši bo večja; prestajajo strašne trenutke; in naši ameriški so pustili za seboj udobno življenje in so morali iti tja, med gorje, zato, da bi brez skrbi živimo tukaj. Sli so na krvave poljane, v boj za pravico in boljše svet. Kako so skromni — samo eno noč spanja, in v mnogih slučajih, noč postane večnost.

Vidite dragi prijatelji, oni niso izbirčni, nečimerni in sebični. Mi čutimo če se nam pripeti, a do drugih nimamo takega čuta, ki bi ga morali imeti. Kako skromni so v svojih željah, in mi stokamo takaj v blagobitju, ne vedoč v resnici, kaj je pravo trpljenje na tem svetu. Prišli bodo dnevi, ko rani in samo opazovati, ko se fantje vrnejo. Slišali bomo povesti, ki se bodo zdele never-

jetne in čudili se bomo, kako so mogli prestajati—in danes? Danes smo hladni in le stokamo o naših težavah.

Pridite na shod in stopite v vrste—15. OKTOBRA po 10. sv. maši.

Prihodnja seja pomožnega odbora pa bo v petek zvečer, 13. oktobra v Slovenskem Domu, Ridgewood, N. Y.

— I. MUSICH.

Note

za

KLA VIR

ali

PIANO HARMONIKO

35 centov komad —

3 za \$1.—

- * Breezes of Spring
- * Time of Blossom (Cvetni čas)
- * Po Jezeru
- * Kolo
- * Spavaj Milka Moja
- * Orphan Waltz
- * Dekle na vrtni
- * Oj, Marička, pegljaj
- * Barčica
- * Mlad kapeta-e
- * Gremo na Stajersko
- * Stajerski
- * Happy Polka
- * Če na tujem
- * Slovenian Dance
- * Vanda Polka
- * Zidana mreža
- * Veseli bratci
- * Ohio Valley
- * Sylvia Polka
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Zvedel sem nekaj
- * Ko ptičica ta mala
- * Helena Polka
- * Slovenska Polka
- * Pojdi z menoj
- * Dol s planine
- * Barbara Polka

35 ZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25c komad

Moje dekle je še mlada

Barbara polka

Naročite pri:

Knjigarna
Slovenic Publishing Co.
216 W. 18th Street
New York 11, N. Y.

KNJIGARNA

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York City

Razprodaja KNJIG

po 50 centov komad.

IZDALA SPLOŠNA KNJIŽNICA

1 Domače živali
Spisal Damir Felgel	17 Vojnimir ali poganstvo
in krst
Spisal Josip Ogrinc
2 Kreutzerjeva sonata
Spisal L. N. Tolstoj	18 Mladim srcem
Drugi zvezek. Zbirka za slovensko mladino. Spisal Kaaver Meško
3 Andrej Ternovec
Spisal Ivan Albrecht	19 Student naj bo
Spisal Fr. S. Finžgar
6 Preganjanje indijanskih misijonarjev
Spisal Josip Spillman	25 Duhovni boj
(Izdala družba sv. Mohorja)
L. Skupoli
12 Frank Baron Trenk
Po raznih virih napisal Gjuro Panduric	26 Denar
Dr. Karl Englis — Poslovenil Dr. Albin Ogris
13 Pariški zlatar
Poslovenil Silvester K.	Edini vojni bond, za katerega vam bo žal, je oni, ki ga niste kupili.
14 Pravljice in pripovedke za mladino
Spisal Silvester K.	35 Praški Judek
Spillmannova povest — Prev. Josip Vole
15 Suncski invalid
Spisal Silvester K.	

IGRE

28 Magda
(Igra) — Alojzij Remec	29 Peterčkove poslednje sanje
(Igra) — Pavel Golln
30 Potopljeni zvon
(Igra) — Gerhart Hauptmann	31 Revizor
(Igra) — Nikolaj Vasiljevič
32 Spodobni ljudje
(Igra) — L. Lapovec	33 Črne maske
(Igra) — L. Andrejev
34 Antingone
(Igra) — Poslovenil C. Golar	36 Sveti Just
(Igra) — Spisal dr. F. Petronio
38 Tončkove sanje na Miklavšev večer
(Igra) — J. Erbeničnik F. Rojc	

Ker je saloga teh knjig zelo omejena, je pri naročilu priporočljivo omeniti več oblik, da nam bo na ta način mogoče vsakega zadovoljiti.

NAJBOLJŠI PRIJATELJ

V NESREČI VAM JE:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNA JEDNOTA

BRATSKA, DELAVSKA
PODPORNA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od
16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

Članstvo: 64,500

Premoženje: \$11,000,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja
vprašajte lokalnega tajnika društva SNPJ

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG
In francoščine prestavil J. L.

(138)

"Če vam je prav, prevzamem danes jaz to delo," opomni Jean Renaud, ki je nekaj namerejal.

"Če ste tako dobri... Jaz resnično ne morem že dalje časa zdaj od svojih kotlov..."

Jean Renaud vstane. "Dobro!" reče. "Jaz grem v klet. Povejte mi le, kje je sod in koliko naj natočim."

"No, kakih šestnajst litrov, oba koša polna steklenic, kakor včeraj. Sod je prvi, koj pri vratih. Sicer grem z vani dol. Pri tej priliki vzamem takoj vina seboj za gospode."

Ona prižge svetiljko. Jean Renaud ji sledi, nesoč v rokah oba koša s praznimi steklenicami. Oba stopita po stopnicah nizdolu v klet. Kuharica mu pokaže nastavljen sod, vzame dve steklenici vina s police ter se vrne v kuhinjo. Jean Renaud ostane sam v kleti. Ni izgubil nobene minute. Da se sodi spuščajo v klet, se nahajajo velika vrata, ki vodijo na dvorišče. Vrata le ta nimajo ključavnice, nego se zapirajo le od znotraj z zapahom. Jean Renaud odrine zapah. Vstop v hišo je bil torej lahkotno mogoč.

Potem napolni vrče ter se povrne v vežo. Kuharica ga zahvali, on pa se vrne k Lucili, da ji naznani, da lahko pride ponoči v hišo, kadar ji ljubo.

O poldesetih zapustijo delavci pristavo; hlapeci se spravijo spat. Kuharica je že spala. Jera je bila v svoji sobi. Ugasila je bila luč ter tresoč se pričakovala lepega Frana. Kaj je pač namerjal tukaj-le? Bilo jo je strah. Pri vsakem ropotu je zatrepetala. Tudi Blanche je že bila odšla v svojo sobo, Jaquesu Mellieru voščivši lahko noč.

Skozi okno je silila ponočna rosa; zatorej ga Blanche zapre. Potem odmoli, ugasi luči ter ide počivati. A zaspati ni mogla. V poluspanju sliši tihe korake po koridoru. Kaj je moglo to biti? Jaques Mellier se ji je zdel ta dan nekam razdražen, nemiren, boječ, čuden; morda mu je slabo? Skozi iz postelje ter odpre vrata. Mesec je svetlo obseval koridor. Blanche pogleda ven, a ne vidi ničesar. Vse je bilo tiho. "Oče, ali si tukaj?" povpraša.

Nihče ne odgovori. "Motila sem se," misli si deklica. In sobo zapre. Četrte ure kasneje je trdno spala.

Opolnoči ide trepetajoča Jera odpirat mala vrata, kakor ji je bil naročil lepi Fran. Zidajci se vzdigneta iz grma dva moža ter stopila v hišo.

"Moj oče je hotel priti z mano," deje Fran osupli dekli. "Zdaj sva tukaj in te ne potrebujeva več! Dekle, glej, da se skoro izgubiš v svojo spalnico. Tam si potegni odejo čez glavo ter se ne brigaj več za naju. Si li umela?"

To rekši porine dekle s pestjo dalje. Ona počasno leze v svojo spalnico ter vzdihuje: "O Bog, kaj bode zdaj, kaj bode zdaj!..."

Oba Parizla obstaneta nekoliko časa v temi. Trepetala sta ter težko dihala.

"Zgodaj bode dan!" zašepeče stari. "Treba, da se požuriva! Na delo!"

"Si li odločen?"

"Da! In ti?"

"Jaz se hočem maščevati!"

"Pomisli, dokler je še čas! Opusti svoj načrt, dečko!"

"Ali opustiš ti svojega?"

"Jaz? Jaz hočem obogateti!"

"No, in jaz, jaz se hočem maščevati! Mellier spi, tega si lahko gotov Le Blanche-e se je bati. A poskrbim, da nam bode neškodljiva!"

To izreši prižge vžgalico ter pogleda tja pred se. Oba malopridnika sta bila blede kakor smrt. Le njiu oči so žarele. "Naprej!" reče oče.

In zlezeta dalje. Vse okoli njiju je bilo tiho. Prekoračita vežo ter stopita previdno po stopnicah navzgor. Gori se vstavi pred vrati Mellierove sobe. Stari Parizel nastavi uho na vrata.

"Tiho je tu notri!" zašepeče.

"Bodi vesel!" dahne sin.

"Meni se zdi, da te je strah!"

S temi besedami pritise kliniko. Vrata se odpro. Jaques Mellier se niti ni ganil v postelji. Spal je trdno.

"Ta ima svojo porcijo opija!" zašepeče Fran. "Lahko vstopiš!"

Stari vstopi. Njegov sin mu sledi, postavi laterno-slepico blizu pisalne mize tako, da je njena senca padala na posteljo. Stari Parizel počene pred stol, ki je na njem ležala Mellierova obleka ter poišče ključ.

Fran zapusti sobo.

Stari v tem najde zvezek ključev.

Po vseh štirih zleze proti pisalniku. V duhu je že mešal z rokami po bankovcih.

A zdajci se Jaques Mellier gane v svoji postelji ter v snu zajeci: "Rouvenat, Rouvenat, Rouvenat, pomagaj!"

Parizel se ustavi ter se spusti na tla kakor je bil dolg in širok. Trepetal je po vseh udih; bilo ga je strah — morda tudi samega sebe.

Kmalu pa je bil prepričan, da se Jaques Mellier ni prebudil. Tako zleze zopet liki kača k pisalniku, ki je v njem bil zaklad. Tukaj včasne, išče v zvezku pravi ključ. Poskusi tega, zdajonega; še le tretji je bil pravi. Njegova roka je trepetala, njegovo srce je bilo močno. Še enkrat se divje ozre na posteljo. Mellier je še zmerom spal.

(Nadaljevanje sledi.)

ANNABELA V POPULARNI ŠALOIGRI

Annabella, zvezdnica Theatre Guild odra, "Jacobowsky and the Colonel", šaloigra Franz Werfela in S. N. Behrmanna, kjer nastopata Oscar Karlweiss in Louis Calhern, sedaj igra v Martin Beck Theatre, 45th Street, zapadno od 8th Ave., New York. — Predstave vsak večer in popoldne ob četrtkih in sobotah ob 2.50.

NACISTI BODO POSKUSILI NOV NAČIN POLITIKE POŽGANE IN OPUSTOŠENE ZEMLJE...

ZA ONA napisal DONALD BELL

Iz Švice prihaja poročilo iz zanesljivega vira, da nameravajo nacisti poskusiti novo verzijo politike požgane zemlje — in sicer v Nemčiji sami. Njihova ideja pa je, da uničijo le identitete Nemcev mesto njihovih materialnih vrednost.

Glasom te švicarske vesti nameravajo Nemci popolnoma ugonobiti do zadnjega vse arhive, sezname, rojstne knjige itd., sploh vse kar bi moglo v bodočnosti dajati podatke o identiteti Nemcev. Tudi katastrofe in druge dokumente, iz katerih so razvidne lastniške pravice, nameravajo uničiti.

Ako pride do tega, da izvedejo ta pekleni načrt, bodo postavili zavezniške pred probleme, katerih obseg si je težko predočiti. Vsa moderna civilizacija ima svoje temelje na podatkih, ki so zapisani na papirju. Človek, katerega identitete ni mogoče določiti, je v vsaki moderni družbi velika nadlega. Kaj bi pomenila masa od 80 milijonov ljudi brez imena, si pa niti ne moremo misliti.

Dalje pa je treba pomisliti, da moramo vedeti v Nemčiji, kdo je posestnik vsake imovine — to je, ako nečemo napraviti iz Nemčije komunistično državo, kar na noben način nečemo. Ako je vse uničeno, vsi podatki o računih v bankah in vse lastniške knjige in zapiski, bo postalo popolnoma nemogoče, vrniti lastnino njenim praviim posestnikom, in to morda za veliko večino nemškega naroda.

Po stališču nacistov je ideja dobra, kajti tudi oni, ki trde, da je kriv ves nemški narod in ne samo nacisti, delajo male razlike glede različnih skupin v nemškem narodu. — Ves svet si je edin v tem, da bo treba kaznovati člane nacistične stranke, Gestapo in SS-krvnike bolj strogo kot druge Nemce. Mnogo je med omenjenimi takih, ki zaslužijo smrt. Junkerji, veleindustrija, višji uradniki v Nemčiji pa so krivi bolj kot skupine, in bodo morali kaznovati na ta način, da se jim bo odvzelo njih privilegije in njih oblast. Do zdaj pa še nikdo ni zahteval, da se jih vse uniči tudi te-

bo vsak posamezni vojni zločinec zasledovan in kaznovan. Vlade evropskih držav imajo že sezname, ki štejejo na tisoče imen, celo na deset-tisoče. Tako so se Nemci spomnili na nemško prislovico, ki pravi, da "meščani v Nuerenbergu niso nikdar obesili onih tatov, katerih niso mogli ujeti". Torej: Uničiti je treba vse dokumente identitete, in one, katere vsakdo v Nemčiji nosi na sebi, bo treba ponarediti. Vsi Nemci, ki se boje zasledovanja, bodo enostavno spremenili svoja imena. Ker imajo nacisti vse arhive in druge urade v svojih rokah, jim bo kaj lahko, preskrbeti vsem nacistom napačne identitete in ponarejene dokumente za njih nove osebne podatke.

Mogli bi ngovarjati, da so veliki voditelji nacistov pre-dobro znani, da bi se mogli na ta način skrivati. To je tudi res — največje nacistične glave se bodo morale skrivati daleč v skritih kotičkih v Nemčiji, Španiji ali Argentini. Največja skrb nacistov je ta, kako naj se milijoni nacistov, SS vojakov in gestapovcev skrivajo in izgube med množicami nemškega naroda.

Vprašanje vojnih zločincev pa je šele del tega problema. Neoporečno je, da se bodo morali zavezniški naslanjati kolikor toliko na poštene Nemce, tako v Avstriji kot v Nemčiji sami, in sicer čisto ne glede na to, kakšen režim bodo uvedli. Do gotovo meje bodo v vsakem slučaju potrebovali sodelovanje vsaj dela nemškega prebivalstva. Ako Himmler sam napravi zdaj v Nemčiji kaos identitet, bi moglo celo vojnim zločincem uspeti, da se vithotapijo v upravo v Nemčiji. Vseskozi te zadnje mesece je Himmler ubijal vse znane protinaciste. Poklal je ljudi kot Thaelmanna, Goerdelerja, in ambasadorja Hassela. Ti, in druge njegove žrtve, so bili ljudje, ki so poznali mnogo nacistov, posebno takih, ki so manj znani v zavezniških krogih izven Nemčije.

Jasno je seveda, da bodo znali zavezniški razrešiti tudi ta problem, vsaj do gotove meje. Mnogo bo tudi Nemcev, ki bodo gojili osebno želje po maščevanju nad krivimi nacisti, in imeli interes na tem, da se Nemčija prelevi v zares demokratično državo. Kajti vsi pametni Nemci bodo vedeli, da so edino le nacisti krivi vse sedanje nesreče nemškega naroda.

Rojake prosimo, ko pošljejo za naročnino, ako je vam le priročno da se poslužujejo — UNITED STATES CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations
RECEPTI VSEH NARODOV

NOVA IZDAJA \$3.00
STANE SEDAJ

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani

Recepti so napisani v angleškem jeziku; ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čimbolj izveščati in izpopolniti.

Naročite pri

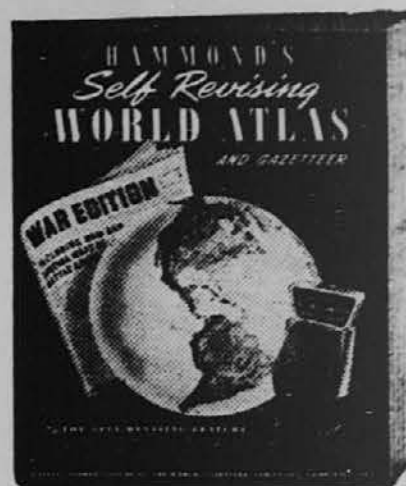
KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO
216 West 18th Street New York 11, N. Y.

NOVA IZDAJA Hammondov SVETOVNI ATLAS

V njem najdete zemljevide vsega sveta, ki so tako potrebni, da morate slediti današnjim poročilom.

Zemljevidi so v barvah.
Cena 50 centov

Naročite pri: "G L A S U NARODA", 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

Ruska pomoč Jugoslaviji

Kot poroča radio postaja Svobodna Jugoslavija, je sovjetska Rusija Narodnemu odboru za osvobodjenje Jugoslavije dala na razpolago 500,000 ton pšenice v pomoč jugoslovanskemu narodu.

Kot je bilo poročano uradu za vojne informacije, je bilo v radijski oddaji povdarjeno, da bo Narodni odbor po svojih krajevnih organizacijah razdelil žito po vseh krajih dežele, kjer prebivalstvu preti pomanjkanje.

Prejšnja poročila so naznačila, da je isti odbor odklonil živež in obleko, kar je ponudil UNRR, ako ta razdelitev ne bi bila prepuščena jugoslovanskemu odboru, ki bi ga imenoval Narodni osvobodilni odbor.

Poslajte molitvenike!

Rev. Pij J. Petrie, župnik slovenske cerkve na Osmi v New Yorku, je od apostolskega delegata prejel brzojavno prošnjo za najmanj 150 slovenskih molitvenikov. Kdor tedaj lahko pogreši kak se dobro ohranjen molitvenik, naj ga pošlje na naslov: Rev. J. Petrie, 62 St. Marks Place, New York 3, N. Y.

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Pošljite Vaš dar še danes Sloven-skemu Pomožnemu Jdboru 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

DRŽAVLJANSKI PRIROČNIK

Knjižica daje poljudna navodila, kako postati ameriški državljan. (V slovenscini). Cena 50 centov
Dobite pri Knjigarni Slovenic Publishing Co., 216 West 18th Street, New York 11, N. Y.

SLOVENSKA LIRA "AMERIŠKA"

V PESMARICI

so vključene slednje

slovenske pesmi:

1. Podoknica — moški zbor s bariton samospevom
2. Pozdrav — moški zbor
3. Lahko noč — moški zbor
4. Oči mi zvon — mešani zbor
5. Pomladnska — mešani zbor, s bariton samospevom
6. Lira I. — za solo speve, moški in mešani zbor
7. Lira II. — za mešani zbor
8. Altantski odmevi — za moški in ženski zbor, s bariton samospevom
9. Kantata iz psalma 126 — moški zbor
10. Soči — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira
11. Psalm 29 — za samospeve, mešani zbor in spremljevanje glasovira ali orgel

CENA SAMO

50 centov

KOMAD

To so koncertne pesmi za moške in mešane zore, katere je uglasbil in v samozaložbi izdal MA-TEJ L. HOLMAK, organist in pevovodja pri sv. Vidu, Cleveland, Ohio, 1923.

Naročite to zbirko pri:
KNJIGARNI SLOVENIC PUBL. COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

KUPITE EN "EXTRA" BOND DANES!

SEDAJ LAHKO DOBITE LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki je zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj navet, kako bi bilo mogoče po sedanji vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenici v Ameriko in pomagali postaviti najbolj napredno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prišel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaja in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prevesti iz angleščine — je jako zanimiva knjiga in je priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Čitanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil velik ameriški dnevniki o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošiljam Money Order za \$..... za lastnoročno podpisano(1) knjigo(1):

Moje ime

Št., ulica ali Box št.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.